

екосистему з тисяч партнерів. Tencent і Alibaba інвестували в деяких учасників екосистеми, особливо в найперспективніших вертикалях, але більшість стосунків будувалася на суто комерційній основі. До середини 2010-х років екосистеми Alibaba і Tencent стали настільки великими, що обидві компанії вирішили уніфікувати користувацький досвід. Під час використання сервісів не повинно бути необхідності перемикатися між безліччю застосунків із різними системами автентифікації та UX/UI. Ставка була зроблена на Alipay і WeChat. Обидва застосунки спочатку стали лідерами у своїх нішах (платежі та спілкування відповідно) і тільки потім почали використовуватися як єдині точки доступу до безлічі сторонніх сервісів. Сьогодні WeChat є основою компанії-гіганта Tencent. Сестринська компанія Alibaba, Alipay, була оцінена приблизно в 300 мільярдів доларів США.

Таким чином, сучасні суперзастосунки - це багатофункціональні застосунки та платформи для розвитку екосистем. Наприклад, WeChat щодня використовує один мільярд китайських користувачів.

Активні користувачі проводять у додатку понад чотири години на день, що еквівалентно двом третинам від загального часу роботи зі смартфоном. І це незважаючи на те, що на західних ринках користувачі зазвичай проводять за мобільним телефоном не більше трьох-чотирьох годин на день. Додатки Alipay також користуються популярністю. Щорічно його платежами користуються 1,3 мільярда споживачів, а обсяг транзакцій тільки торік становив 17 трильйонів доларів США. Такі показники залученості були б неможливими без розвитку як самих супермаркетів усередині, так і зовнішньої екосистеми з мільйонів торговельних точок, що приймають безконтактні платежі через WePay і Alipay. Офлайн-платежі за допомогою SuperPayments у Китаї зазвичай набагато простіші, ніж за допомогою банківських карт, які поширені на Заході.

Можна зробити висновок, що секрет успішної стратегії розвитку суперзастосунків полягає у наступному: багато користувачів, онлайн- і офлайн-ритейл, послуги O2O (таксі, їжа, фармацевтика тощо) і всі фінансові послуги. Пізніше додаються дрібніші ніші, такі як медіа та розваги, охоплення B2B, вертикальна інтеграція, власна логістику і розвиток хмарної інфраструктури.

Література:

1. Пахольчук, А. (2024). ФІНАНСОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ. Економіка та суспільство, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-107>
2. Чукурна О.П. Менеджмент в цифровій економіці: навчальний посібник / О. П. Чукурна, Т. М. Тардаскіна. — Одеса : Астропринт, 2024. — 376 с.

Шведчикова Т.В.

викладач вищої категорії, викладач-методист

Гавриленко К.О.

викладач 2-ої категорії,

викладач економічних дисциплін

Кропивницький будівельний фаховий коледж

м. Кропивницький, Україна

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ РОДИНИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Європейський вибір України зумовлює зміни в політичному та економічному житті країни. Водночас має відбутися і соціокультурна трансформація – зміна мислення та поведінки населення України. Обов'язковим складником цієї трансформації є фінансова грамотність – те, як ми ставимося до грошей, управляємо фінансами та плануємо майбутній добробут [2].

Фінансово грамотні люди контролюють особисті й родинні фінанси, вчасно ідентифікують шахрайства, ефективно управляють боргами й ризиками, мають достатньо заощаджень, щоб покрити витрати в разі втрати основного джерела доходу або за інших непередбачуваних подій, завчасно піклуються про гідні умови життя, фінансовий добробут у поважному віці.

Населення може зіштовхуватися з різними життєвими ситуаціями, що потребують розв'язання фінансових питань: досягнення фінансової самостійності (фінансової незалежності, наприклад, дітей від батьків), одруження, народження дітей, навчання, переїзд, звільнення, втрата бізнесу, хвороба, пенсія тощо. За негативного сценарію розвитку подій важливо забезпечити фінансову стійкість – особисту та своєї родини.

Фінансова стійкість – здатність окремих людей чи домогосподарств чинити опір, справлятися та відновлюватися від шоків з негативними фінансовими наслідками [2]. Потрібно знати, що фінансово стійкі домогосподарства створюють нові можливості – інвестують, розвивають бізнес, заощаджують. Стійкість населення сприяє стабільному економічному зростанню країни.

В сучасних умовах, особливо під час військової агресії, особливу увагу приділяють фінансовій стійкості. Як показала агресія Росії проти України, не всі компанії та громадяни, змогли бути фінансово стійким. Через незначні заощадження або їх відсутність.

Саме зараз, під час війни, потрібно ретельно планувати свій сімейний бюджет і враховувати можливі ризики, що вплине на покращення фінансової стійкості Вашої родини.

Основні поради для покращення фінансової стійкості:

1. Фізична безпека завжди буде пріоритетною на сьогодні.
2. Спочатку потрібно думати про першочергові витрати: на харчування, житло, зв'язок.
3. Доступність - кошти мають бути доступними для вас в будь-яку хвилину. Бажано, щоб у вас була готівка або кошти на банківській картці, а краще мати кошти в різних формах.
4. Надійна інформація про фінансові послуги під час війни, яку нам може надати Національний банк України (НБУ).
5. Документи - як і власні, так і фінансові повинні бути в легкому доступі.
6. Низькі ризики – не ризикувати вкладенням коштів, наприклад на депозит, чи позики.
7. Заощадження - відкладення незначних сум власних коштів.

Покращити фінансовий стан родини також можна за допомогою власного хобі, репетиторства та інших підробітків. Так само ви можете скористатися правилом 50/30/20. Де 50% ви витрачаєте на постійні витрати, наприклад: орендна плата, комунальні послуги; 30% на гнучкі витрати, наприклад: розваги, особисті покупки; 20% на фінансові цілі, наприклад: пенсійне страхування, створення грошового фонду.

Військова ситуація в Україні та панічні настрої населення створюють сприятливі умови для розвитку нових шахрайських схем у сфері фінансів, що впливає на фінансову стійкість родини. Активне використання новітніх інформаційних технологій, безготівкової форми розрахунків спричинили зростання різного роду проявів шахрайства.

Що потрібно враховувати в першу чергу в сучасних умовах і як захистити себе від шахраїв:

1. Захистити акаунти. Змініть паролі у всіх акаунтах, які містять персональну інформацію (соціальні мережі, електронна пошта, інтернет-банкінг, персональні кабінети на сайтах мобільних операторів тощо).
2. Перевіряти інформацію. Отримуйте інформацію з офіційних джерел, адже в інтернеті дуже багато фейків, мета яких ошукати громадян та посіяти паніку серед населення.
3. "Евакуаційні перевезення громадян". Під виглядом евакуаційних перевезень громадян шахраї просять передплату на картку, однак взятих на себе зобов'язань не

виконують і просто зникають. Купуйте квитки на потяги чи автобуси лише на офіційних онлайн-ресурсах.

4. "Фейкові оголошення про оренду житла". Шахраї публікують фейкові оголошення про готовність здати в оренду переселенцям квартири у безпечних регіонах і просять внести передплату на картку, а після отримання коштів відключають відповідний номер. Намагайтеся перевірити таких "надавачів послуг" [2].

5. "Фейковий збір коштів на допомогу". Шахраї роблять фейкові оголошення зі збору грошей на лікування дітей, які нібито постраждали від військової агресії [2]. Є випадки, коли шахраї знаходять фото потерпілих людей в інтернеті й збирають гроші на допомогу "постраждалим". Створюють шахрайські сайти, які схожі на сайти справжніх благодійних фондів, де нібито можна переказати кошти на підтримку Збройних сил України. Перевіряйте правильність назви сайтів, на які переходите та де вводите свої персональні дані.

6. "Фейкові оголошення про продаж військової амуніції". Є випадки, коли шахраї розміщують в Інтернеті оголошення щодо продажів бронезилетів та інших товарів для військових. Отримавши передплату, аферисти зникають [2]. Також є випадки, коли серед продавців є шахраї, які продають браковані бронезилети, що не захищають бійців від куль. Для придбання товарів для наших військових користуйтеся послугами перевірених продавців.

7. "Продаж нереальних товарів в інтернеті". В окремих регіонах, звільнених від окупантів, українці повертаються до своїх домівок, намагаючись відновити колишнє життя. Разом з цим повертаються схеми шахрайств, які були найпоширенішими до війни. Під маскою продавців, шахраї "продають" товари, на які зараз є великий попит та яких не вистачає на полицях магазинів. Шахраї можуть створювати фейкові інтернет-магазини або розміщувати відповідні оголошення на платформі онлайн-оголошень. Аферисти переконують здійснити передплату за товар, а потім зникають, можуть надсилати фішингові посилання для оплати товарів і дізнаються секретні банківські реквізити та привласнюють гроші на рахунках покупців.

Будь-яка родина повинна дбати про свій фінансовий стан. Мрії та бажання суттєво змінилися у воєнні часи. Якщо раніше це нерідко були матеріальні речі, подорожі, засоби для комфортного життя, то зараз маємо головну мрію – перемогу. При цьому фінансово грамотні люди навіть у воєнні часи здатні бачити чітку картину того, що відбувається з економікою, тож можуть інвестувати гроші або підтримувати безпечні проекти саме в тих сферах, які дійсно є пріоритетними для перемоги.

Література:

1. Баранова О. Найпоширеніші види шахрайства під час війни // Ліга: закон бізнес, 2022. URL: https://biz.ligazakon.net/news/210456_nayposhirensh-vidi-shakhraystva-pd-chas-vyni---natsbank.

2. Центр фінансових знань ТАЛАНТ: Роль фінансової грамотності у забезпеченні добробуту населення. URL: <https://talan.bank.gov.ua/fingramotnist/>